

Academia Română – Filiala Iași
Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”

PROGRAM • 2026

30 august 2026, orele 11.00 – 18.00
Grădina Botanică „Anastase Fătu” din Iași

30 august 2026

FESTIVITATEA DE DESCHIDERE

11.00 – 11.30 *Ceainărie*

Alocuțiuni:

- Cercetător principal dr. Gabriela Haja (moderator), Directorul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Academia Română – Filiala Iași
- Academician Viorel Barbu, Președintele Academiei Române – Filiala Iași
- Profesor universitar dr. habil. Liviu-George Maha, Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
- Mihai Chirica, Primarul Municipiului Iași
- Profesor universitar dr. Cătălin Tănase, membru corespondent al Academiei Române, Directorul Grădinii Botanice „Anastase Fătu” a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

CONFERINȚE INVITATE

11.30 – 13.30 *Ceainărie*

1. Profesor universitar dr. habil. Liviu-George Maha, Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Președinte al Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina din Rădăuți, ***Rolul și rostul limbii române în sistemul universitar actual***
2. Conferențiar universitar dr. habil. Nina Corcinschi, Directorul Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al Universității de Stat a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, ***Cuvintele sub ocupație: limba română și manipularea conștiințelor în Basarabia sovietică***

3. Cercetător științific superior dr. Oxana Gherman, Șef al Centrului de Literatură și Folclor, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al Universității de Stat a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, ***Expresivitatea limbii române în creația literară***

13.30 – 14.00 *Ceainărie*

Concert de deschidere, susținut de cvartetul „Charism”.
Coordonator: Mădălina Georgiana Mantu. În program, lucrări din creația compozitorilor: Eugen Doga, Iosif Ivanovici, Carlos Gardel, Dimitri Shostakovich, Edward Elgar, Gerardo Matos Rodriguez, Johann Pachelbel, Eduardo di Capua, Scott Joplin

ATELIERE

14:30-15:15 *Sediul administrativ*

Dincolo de cuvinte. Atelier de scriere creativă, coordonat de dr. Mariana Nastasia, cercetător științific gradul III, specialist în lexicologie și lexicografie

Te-ai gândit vreodată că rostirea unui cuvânt înseamnă, de fapt, eliberarea unui gând sau a unei emoții? Că din cuvinte se nasc idei, personaje, întâmplări de orice fel sau chiar lumi imaginare? Ce facem, atunci, cu cuvintele nerostite? Cum le păstrăm vii? Ai intuit bine: prin scris! Te invităm la acest atelier de scriere creativă, în cadrul căruia vei răspunde unor provocări și exerciții ludice, îți vei pune imaginația la lucru și vei descoperi câte povești se pot naște din cuvinte.

Hai să dăm viață cuvintelor împreună!

14:30-15:15 *Sediul administrativ*

Rima la Grădină, coordonat de dr. Astrid Cambose, cercetător științific gradul III, specialist în istorie literară și antropologie

Joc de creativitate pentru meșteri mari și mici.
Descoperim împreună „lucrătura” poezilor și ne încercăm dibăcia în crearea rimelor.

14:30-15:15 *Sediul administrativ*

înSEMNări. Atelier plastic, coordonat de Maria Hreniuc, artist plastic, membru fondator al Asociației Culturale „ACULTURA”

Vei descoperi cum poți transmite un mesaj prin desen.

Un desen pe un semn de carte! Cuvinte și imagini inspirate și inspiratoare.

14:30-15:15 *Sediul administrativ*

Limba română – între uman și artificial, coordonat de Mihai Haja, membru fondator al Asociației Culturale „ACULTURA”

Poți afla multe despre cum să folosești mai bine informațiile de pe internet și cum să abordezi platformele bazate pe inteligența artificială.

14:30-15:15 *Foișorul din Grădina tematică*

Păsări între cuvinte, legende și știință, coordonat de dr. Corina Forăscu, conferențiar universitar, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Informatică, membru SOR Iași

Pornind de la specii prezente în România care au influențat istoria omenirii, participanții vor descoperi cum observația păsărilor a modelat vocabularul și imaginarul nostru, dar și cum zborul, penele sau ciocul acestora au inspirat invenții și soluții științifice moderne.

14:30-15:15 *Ceainărie*

Atelier de cuvinte rostite din poveștile românilor, coordonat de Elena Zanet, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” din Iași

În povești, un cuvânt rostit (sau o formulă magică) are puterea de a schimba realitatea, de a deschide porți ascunse, de a trezi la viață personaje sau de a dezlega blesteme. Rolul cuvântului în basme este un instrument creator: Ceea ce se rostește cu voce tare devine lege sau se materializează în universul fantastic; cheie a trecerii: Permite accesul dincolo de limitele lumii reale (în tărâmul celălalt sau în peșteri secrete); pactul sacru: Jurământul rostit nu poate fi anulat fără a schimba destinul personajului. Basmele românești sunt bogate în simboluri,

creaturi unice și lupte epice între bine și rău. Ele reflectă înțelepciunea populară și îmbină elemente mitologice cu umorul și realismul vieții de la țară.

14:30-15:15 *Ceainărie*

Atelier de tradiție românească prin cusături pe cămăși, ștergare și pânză, organizat de Grupul „Șezătoarea” Iași, coordonat de Crețu Elena-Daniela.

Vino să înveți să coși modele noi și modele vechi păstrate vii de meșterele artiste care au învățat arta aceasta de la mame și bunici, odată cu obiceiurile și tradițiile moștenite de la strămoși.

14:30-15:15 *Ceainărie*

Lectură, emoție și autocunoaștere. Un atelier de biblioterapie, coordonat de Irina Șubredu, Psihoterapeut, Becoming Center Iași: Centru de terapie, training și dezvoltare personală

Există cărți care par să ajungă la noi exact în momentul în care avem nevoie de ele. Unele – pentru că ne oglindesc. Altele, pentru că ne provoacă, ne liniștesc sau ne oferă ***cuvinte*** pentru lucruri pe care le-am simțit, dar *nu am știut cum să le numim*.

Biblioterapia pornește de la o idee simplă: ne recunoaștem în povești. Ne regăsim în personaje, în provocări, în felul în care alții au trecut prin ceva asemănător cu ce trecem și noi. Iar acest lucru, dincolo de plăcerea lecturii, ne poate emoționa și atinge profund. În acest atelier vom explora, împreună, cum ne influențează poveștile, ce tipuri de cărți ne ajută în momente diferite ale vieții și cum putem transforma lectura într-un ritual de grijă față de noi înșine.

Vino cu o carte care ți-a rămas în minte sau doar curios să descoperi idei noi și oameni cărora le place să discute despre cărți.

CERCETARE ȘI CUNOAȘTERE

14:30-17:00 *Sediul administrativ*

Expoziție de carte cu lucrări realizate în cadrul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Academia Română – Filiala Iași, coordonată de drd. Călina-Georgiana Ciocoiu, asistent de cercetare

ARTE VIZUALE

15:25-16:00 *Serele noi*

Expoziția de artă plastică „NaturArtiștii – specii protejate în viziunea copiilor”, organizată de Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate – Direcția Județeană de Mediu Iași și FORMA Hub. Coordonatori: Galea Temneanu, Diana Ivanov, Sabina Achirei

16:00-16:45 *Serele noi*

Expoziția-concurs de arte vizuale „Dincolo de cuvinte” cu tema „Limba română”, organizată și vernisată de profesori de la Colegiul de Artă „Octav Băncilă” din Iași: Raluca Gabriela Adamescu – sculptură, Carmen Răileanu – pictură, Radu Răileanu – grafică, Vicențiu Adrian Vînău – grafică.

MUZICĂ

17.10 – 18.00 *Amfiteatrul „Auditorium”*

Recital vocal-instrumental „Cuvinte de catifea”, coordonator lector dr. Consuela Radu-Țaga, Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași, Dirijorul Corului Filarmonicii „Gavriil Musicescu” din Iași. În program, lucrări din creația compozitorilor: W. A. Mozart, Christoph Willibald Gluck, Karl Zeller, Franz von Suppé, Ernest Chausson, Claude Debussy, Jules Massenet, Filaret Barbu, Sabin Drăgoi, Sabin Pautza.

Proiect derulat în parteneriat cu Primăria Municipiului Iași.

Ne însoțesc colegii și prietenii de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Grădina Botanică „Anastasia Fătu” din Iași, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău, Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” din Iași, Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu”, Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”, Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate – Direcția Județeană de Mediu Iași, Societatea Ornitologică Română / BirdLife România, Comisia pentru studierea originii poporului și a limbii române a Academiei Române – Filiala Iași, Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina din Rădăuți, FORMA Hub, Asociația Culturală „Acultura”, Asociația Culturală „A. Philippide”.

Calde mulțumiri partenerilor noștri media:

TVR Iași, Radio România Iași, Ziarul de Iași, Blackcat!

Recunoștință tuturor celor care au contribuit la pregătirea și înfăptuirea proiectului Ziua Limbii Române, ediția din 2026!

Vă dorim tuturor ca fiecare zi să fie o sărbătoare a limbii române!

Echipa de organizare:

Gabriela Haja, director de proiect
Călina Ciocoiu
Astrid Cambose
Marius-Radu Clim
Mariana Nastasia
Ioana Baskerville
Irina Ciobanu

Voluntari:

Andreea Elena Anchidin, Livia
Hanghicele, Miruna-Andreea Raducan,
Luca Suvac, Amalia-Geanina Timofte,
Mara Bălțătescu, Andrei Cozma, Raisa
Murgoci, Andrei Timofte

Memento!

*Notați aici, spre amintire, un gând despre limba și cultura română
inspirat de sărbătoarea la care ați participat.*

Ne puteți trimite mesajul și prin e-mail, la adresa notată mai jos.

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”
700481 Str. Th. Codrescu nr. 2, Iași, România
Tel: + 40 232 256 075
e-mail: institutul.philippide@acadiasi.ro
<http://www.philippide.ro>